

30 augustus 2022

6^e flitspeiling *Doorstroom migratieketen* – 29/30 augustus 2022

In opdracht van de NCTV

Introductie

Aanleiding

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) heeft I&O Research gevraagd om een flitspeiling uit te voeren naar de houding van Nederlanders tegenover de doorstroom in de migratieketen. Deze zesde peiling liep van maandag 29 augustus 9.00 uur tot dinsdag 30 augustus 9.00 uur. De eerste vijf peilingen over de doorstroom in de migratieketen vonden plaats op 21-22 juni, 1-4 juli, 15-18 juli, 29 juli-1 augustus en 12-15 augustus 2022.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.219 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er zijn 3.000 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 41 procent.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de NIELSEN 4 indeling van het CBS). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In de tekst worden alleen significante verschillen tussen de peilingen benoemd.
- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- In de rode kaders staan significante verschillen benoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het Oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

Zeven op de tien vinden tijdelijke opvang asielzoekers in noodopvang acceptabel

Ruim acht op de tien (84%) inwoners vinden dat de Rijksoverheid meer moet doen om asielzoekers die geen verblijfsvergunning hebben, uit te zetten. Dit is hoger dan de vorige meting (80%) en dan de meting van 4 juli.

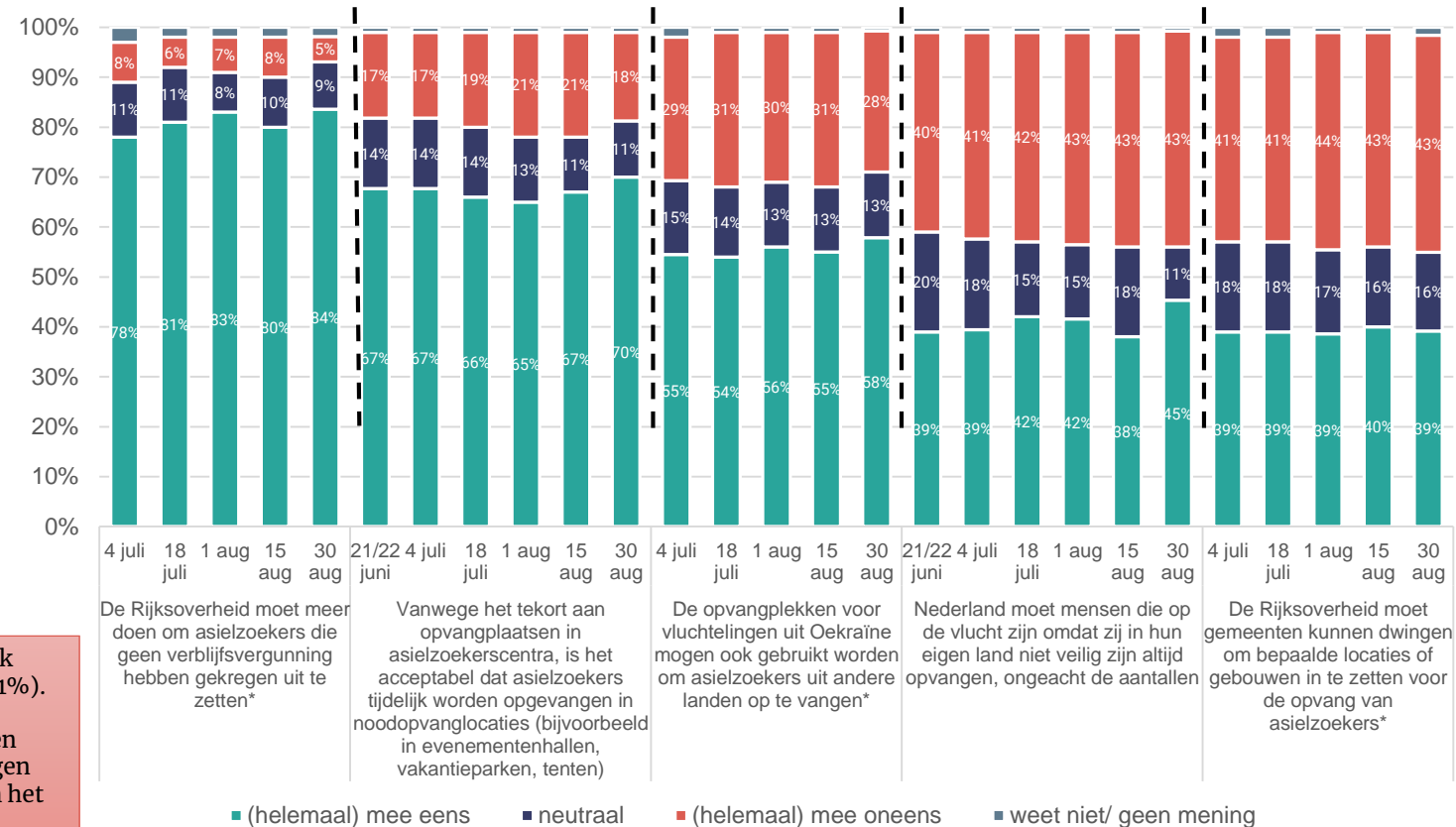
Volgens zeven op de tien Nederlanders is het acceptabel dat asielzoekers tijdelijk worden opgevangen in noodopvanglocaties, vanwege het tekort aan opvangplaatsen. Ten opzichte van de twee voorgaande metingen is het aandeel dat hier (helemaal) mee oneens licht gedaald. De opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne mogen volgens 58 procent worden ingezet voor asielzoekers uit andere landen. De houding van Nederlanders t.a.v. deze stelling is ongewijzigd. 45 procent vindt dat Nederland mensen die op de vlucht zijn moet opvangen, ongeacht de aantallen, dit is een stijging ten opzichte van de vorige meting (38%), en tevens hoger dan in de eerste twee metingen.

Het aandeel dat vindt dat de Rijksoverheid gemeenten moet dwingen om bepaalde locaties of gebouwen in te zetten om asielzoekers op te vangen, is sinds de eerste meting stabiel gebleven (39%).

73% van de inwoners van West Nederland vindt dat het acceptabel is dat asielzoekers tijdelijk worden opgevangen in noodlocaties, significant hoger dan het aandeel in Zuid Nederland (61%).

Ruim vier op de tien inwoners van de drie grote steden (44%), het westen (43%), het noorden (45%) en Oost Nederland (41%) vinden dat de Rijksoverheid gemeenten moet kunnen dwingen om bepaalde locaties of gebouwen op te zetten voor asielzoekers, dit is significant hoger dan het aandeel in het zuiden (27%).

Figuur 1. Een asielzoeker is een persoon die in een ander land bescherming aanvraagt omdat diegene in zijn of haar land van herkomst niet veilig is. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.219

*deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

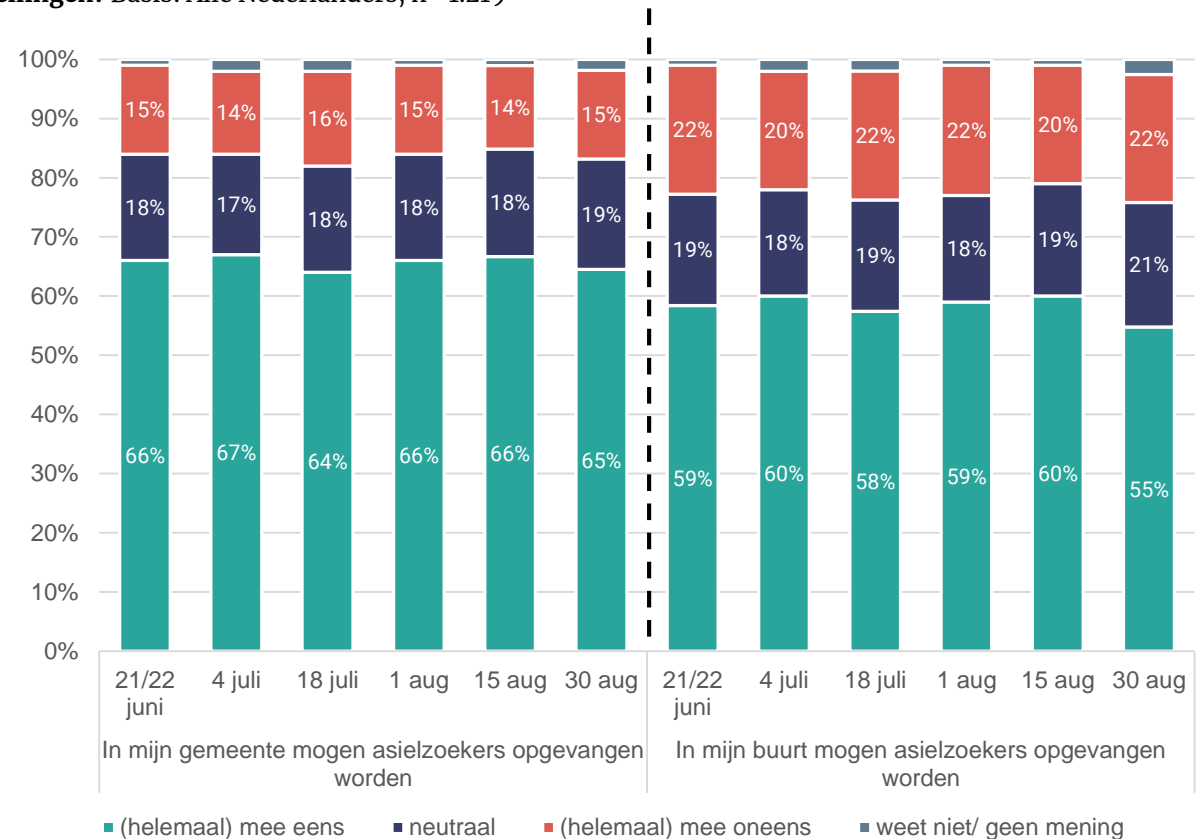

Ten opzichte van voorgaande metingen vinden minder Nederlanders het prima als asielzoekers in de buurt worden opgevangen

In deze zesde peiling vroegen we opnieuw aan Nederlanders of asielzoekers in hun gemeente of buurt opgevangen mogen worden. Wederom geeft twee derde aan dat asielzoekers in hun gemeente opgevangen mogen worden. Iets meer dan de helft (55%) is het er (helemaal) mee eens wanneer asielzoekers in hun buurt worden opgevangen. Dit is een daling ten opzichte van de meeste voorgaande metingen (het verschil t.o.v. 18 juli is niet significant).

Zeven op de tien inwoners van Oost Nederland vinden dat asielzoekers mogen worden opgevangen in de gemeente, dit is significant hoger dan het aandeel in het zuiden (55%).
Zes op de tien inwoners van het westen vinden dat asielzoekers mogen worden opgevangen in hun buurt, dit is significant hoger dan in het zuiden van Nederland (47%).

Figuur 2. Een asielzoeker is een persoon die in een ander land bescherming aanvraagt omdat diegene in zijn of haar land van herkomst niet veilig is. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.219

Nog steeds willen zes op de tien Nederlanders meer aanmeld- en asielzoekerscentra om doorstroom statushouders te bevorderen

Twee derde van de Nederlanders vindt dat statushouders in hun gemeente gehuisvest mogen worden. Deze uitkomst komt overeen met de houding die Nederlanders hebben t.a.v. opvang van asielzoekers in hun gemeente (sheet 4). Ook verschillen deze uitkomsten niet ten opzichte van de eerdere metingen, met de uitzondering van de eerste meting juni. Toen vond 63 procent dat in de gemeente statushouders gehuisvest mochten worden; vijf procentpunt minder dan in de huidige meting.

Ruim zes op de tien vinden dat statushouders ook in hun buurt gehuisvest mogen worden. Er is geen verschil ten opzichte van de voorgaande metingen.

Daarnaast vinden ruim zes op de tien inwoners dat Nederland meer vaste asielzoekers- en aanmeldcentra moet hebben (zodat asielzoekers niet meer in noodopvanglocaties opgevangen hoeven te worden). Dit is ten opzichte van de vorige meting stabiel gebleven, maar significant hoger dan tijdens de eerste vier metingen.

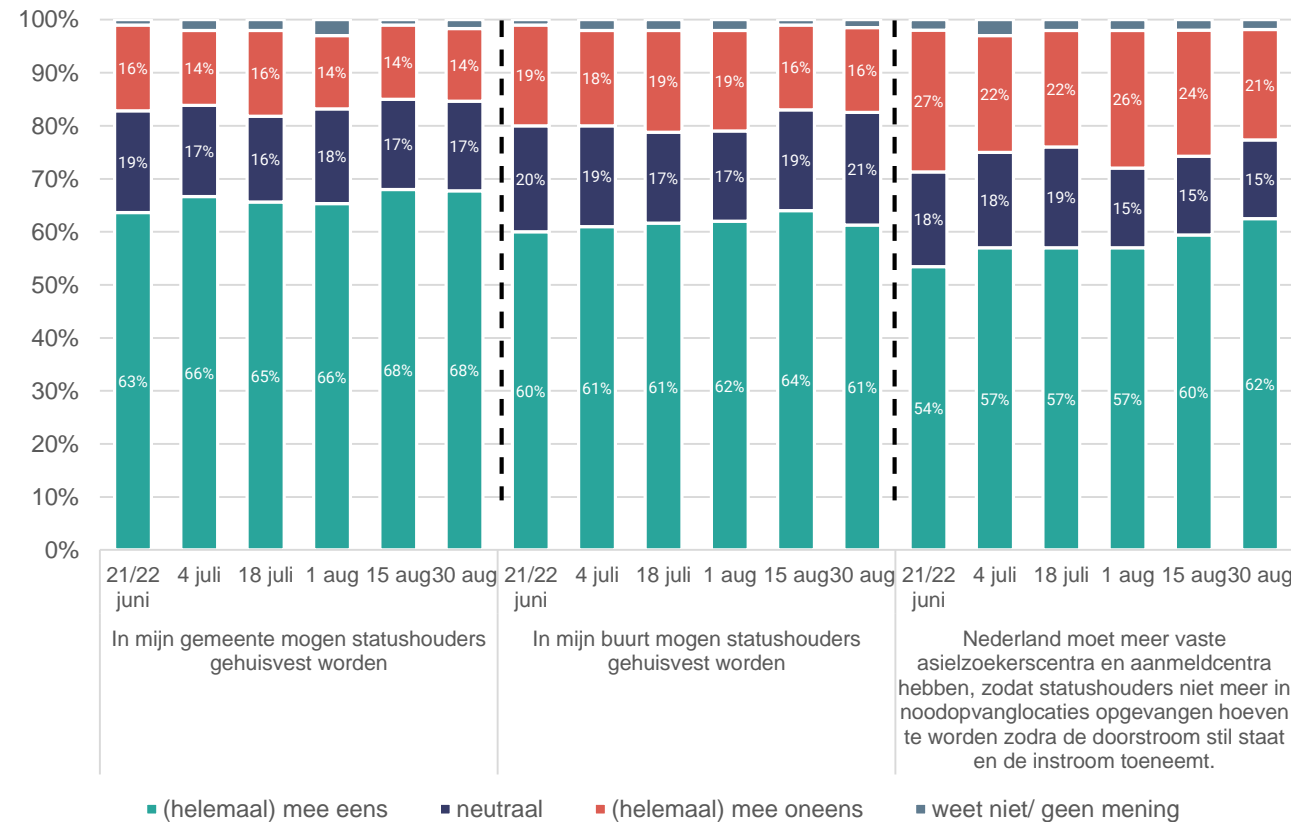
Drirkwart van de inwoners van Oost Nederland vindt dat statushouders gehuisvest mogen worden in hun gemeente, dit is hoger dan het aandeel in het zuiden (62%).

Bijna zeven op de tien inwoners van het oosten vinden dat er statushouders in hun buurt gehuisvest mogen worden, dit aandeel is hoger dan het aandeel in Zuid Nederland (57%).

Een kwart van de inwoners van het oosten is het er (helemaal) mee oneens dat Nederland meer vaste asielzoekerscentra en aanmeldcentra moet hebben, dit is hoger dan in de drie grote steden (12%).

Figuur 3. Een statushouder is een asielzoeker die een verblijfsvergunning heeft gekregen, omdat is vastgesteld dat die niet naar hun thuisland kunnen terugkeren omdat ze daar niet veilig zijn. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen:

Basis: Alle Nederlanders, n= 1.219

Statushouders hebben volgens 56 procent van de Nederlanders evenveel recht op een woning als andere woningzoekenden

“Wanneer statushouders snel een woning krijgen, kunnen ze eerder een toekomst opbouwen en sneller meedoen aan de Nederlandse samenleving.” Nederlanders kregen na deze toelichting de volgende vraag voorgelegd: *Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de huisvesting van statushouders in Nederland*

Deze vraag is in de meting van 4 juli voor het eerst voorgelegd. Tijdens de meting van 30 augustus vindt 56 procent van de inwoners dat een statushouder evenveel recht heeft op een woning als andere woningzoekenden. Ruim een derde vindt dat statushouders minder voorrang moeten krijgen op de woningmarkt. Een beperkt deel (4%) vindt juist het tegenovergestelde: statushouders moeten (meer) voorrang krijgen. Dit is significant hoger dan in de meting van 15 augustus (2%).

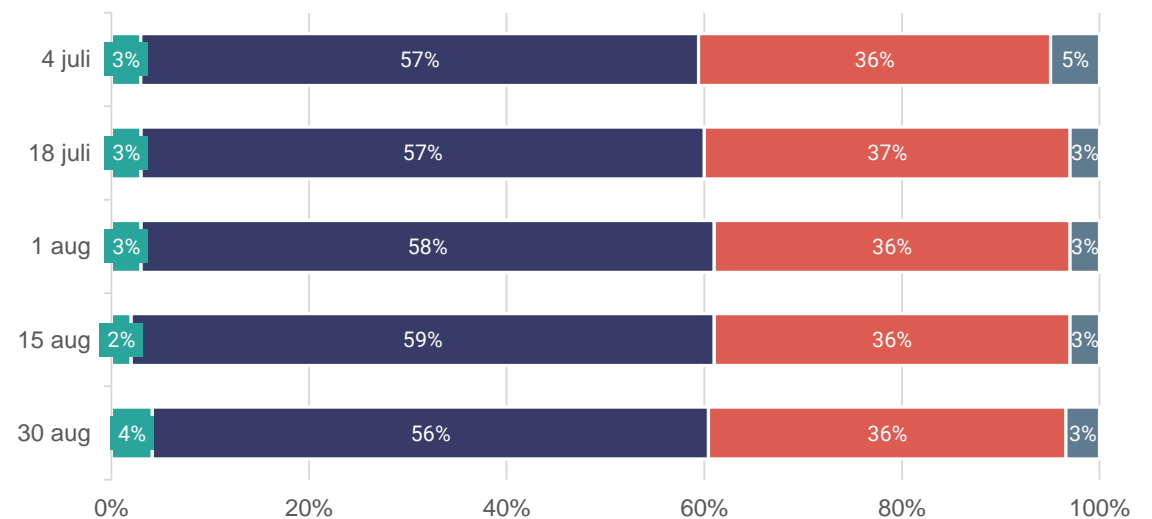
Negen procent van de inwoners van de drie grote steden vindt dat statushouders meer voorrang moeten krijgen op de woningmarkt dan andere woningzoekenden. Dit aandeel is hoger dan in het westen (exclusief de drie grote steden) (3%) en het zuiden van Nederland (2%).

Zes op de tien inwoners van het westen vinden dat een statushouder evenveel recht heeft op een woning als andere woningzoekenden, dit vinden ze vaker dan inwoners van het zuiden (48%).

45% van de inwoners van het zuiden vindt dat statushouders minder voorrang moet krijgen op de woningmarkt, dit percentage is hoger dan het aandeel in de drie grote steden (25%).

Figuur 4. Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de huisvesting van statushouders in Nederland?*

Basis: Alle Nederlanders; n= 1.219

- Een statushouder moet (meer) voorrang krijgen op de woningmarkt dan andere woningzoekenden.
- Een statushouder heeft evenveel recht op een woning als andere woningzoekenden.
- Een statushouder moet minder voorrang krijgen op de woningmarkt dan andere woningzoekenden.
- Weet niet/wil niet zeggen

*deze stelling is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

De helft van de Nederlanders is er voorstander van dat flexwoningen of tussenvoorzieningen worden gebouwd in de gemeente

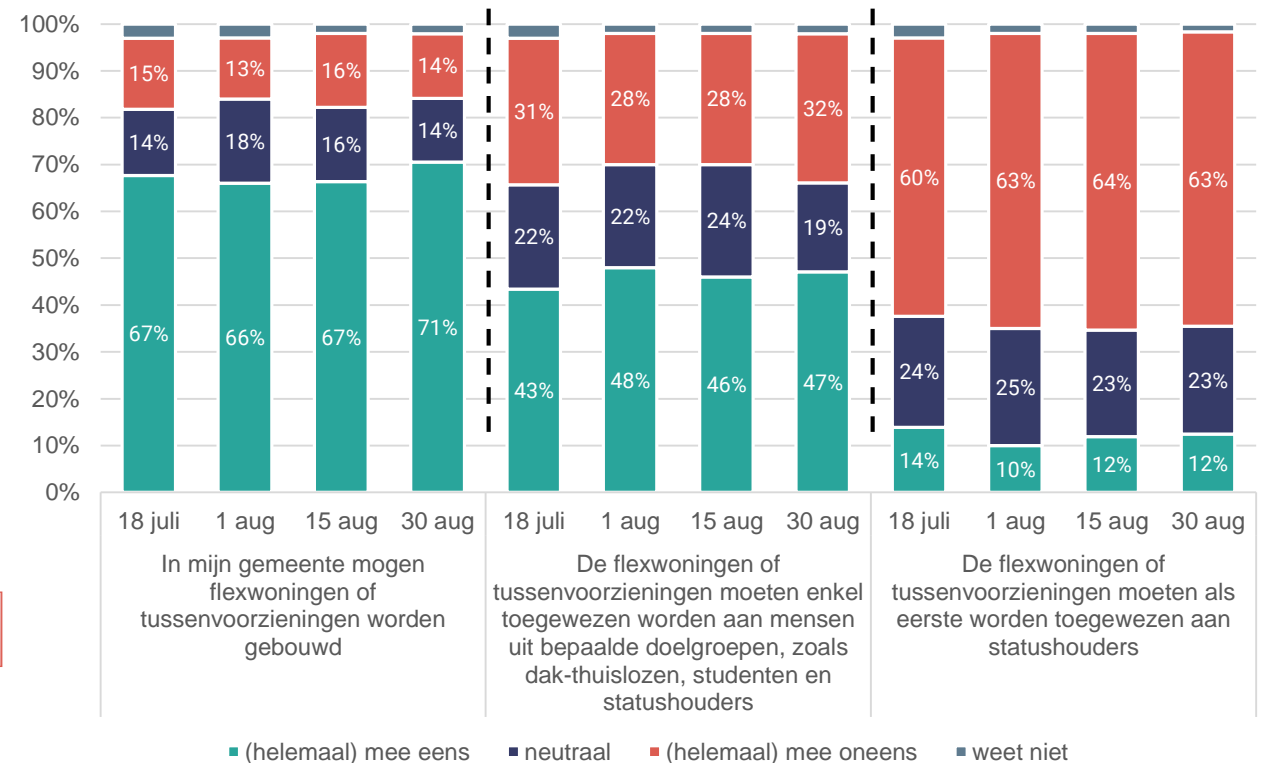
“Om verschillende groepen te voorzien van huisvesting, zouden er flexwoningen of tussenvoorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Een flexwoning is een kleine woning voor een periode van 10-15 jaar. In een tussenvoorziening wonen meerdere mensen 1 à 2 jaar gezamenlijk in een gebouw. Dit kan nieuwbouw zijn of een leegstaand gebouw dat een andere functie had (zoals een kantoorpand of school).”

Zeven op de tien inwoners vinden - na deze toelichting - dat deze woningen in hun gemeente gebouwd mogen worden, dit is vergelijkbaar met de voorgaande metingen, met uitzondering van de meting van 1 augustus (66%), toen het aandeel significant lager was. Bijna de helft van de inwoners is het (helemaal) eens met de stelling dat deze woningen enkel gebruikt gaan worden voor mensen uit bepaalde doelgroepen, zoals dak- thuislozen, studenten of statushouders, een derde is het hier (helemaal) mee oneens. Meer mensen zijn het hier mee oneens dan tijdens de metingen van 1 augustus (28%) en 15 augustus (28%).

Met de stelling dat deze woningen als eerste moeten worden toegewezen aan statushouders, is de meerderheid van de Nederlanders (helemaal) oneens (63%). Een op de zeven is het hier (helemaal) mee eens. Dit verschilt niet ten opzichte van de voorgaande metingen.

Drie kwart van de inwoners van het westen vindt dat er flexwoningen mogen worden gebouwd in hun gemeente, dit is hoger dan het aandeel uit het zuiden (62%).

Figuur 5. Voor het oplossen van het woningtekort kan een gemeente flexwoningen of tussenvoorzieningen realiseren. Hier kunnen verschillende doelgroepen zoals dak- en thuislozen, statushouders en studenten een tijdelijke woonplek krijgen voordat ze kunnen doorstromen naar een reguliere woning. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? **
Basis: Alle Nederlanders; n = 1.219

**deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 18 juli

Aandeel inwoners dat vindt dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen, is gestegen ten opzichte van de voorgaande peilingen

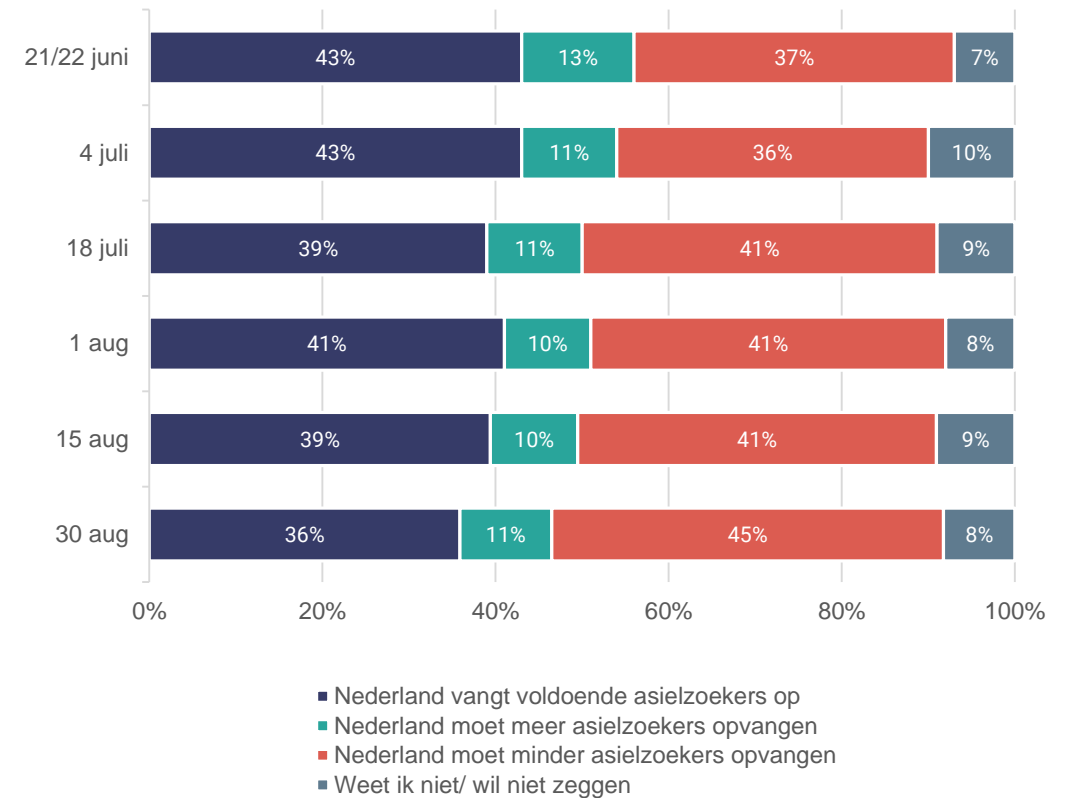
Het aandeel inwoners dat vindt dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt (36%) is nu kleiner dan het aandeel dat vindt dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen (45%). Ten opzichte van de voorgaande peilingen vinden meer inwoners dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen.

Daarnaast is er een klein, maar stabiel, deel dat vindt dat Nederland meer asielzoekers op moet vangen (11%). Dit aandeel is ongeveer gelijk gebleven sinds de eerste peiling.

Vier op de tien inwoners van het westen vinden dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt. Dit is hoger dan het aandeel uit het zuiden (28%).

Ruim de helft van de inwoners van Zuid Nederland (53%) vindt dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen. Dit percentage is significant hoger dan het aandeel in het oosten (40%).

Figuur 6. Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de opvang van het aantal asielzoekers in Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n= 1219

Meer samenwerking met andere Europese landen is nog steeds volgens meeste Nederlanders meest geschikte maatregel

Er zijn verschillende manieren hoe de overheid om kan gaan met de opvang van asielzoekers. Aan Nederlanders vroegen wij voor van elke van de genoemde maatregelen in hoeverre zij deze geschikt of ongeschikt vinden.

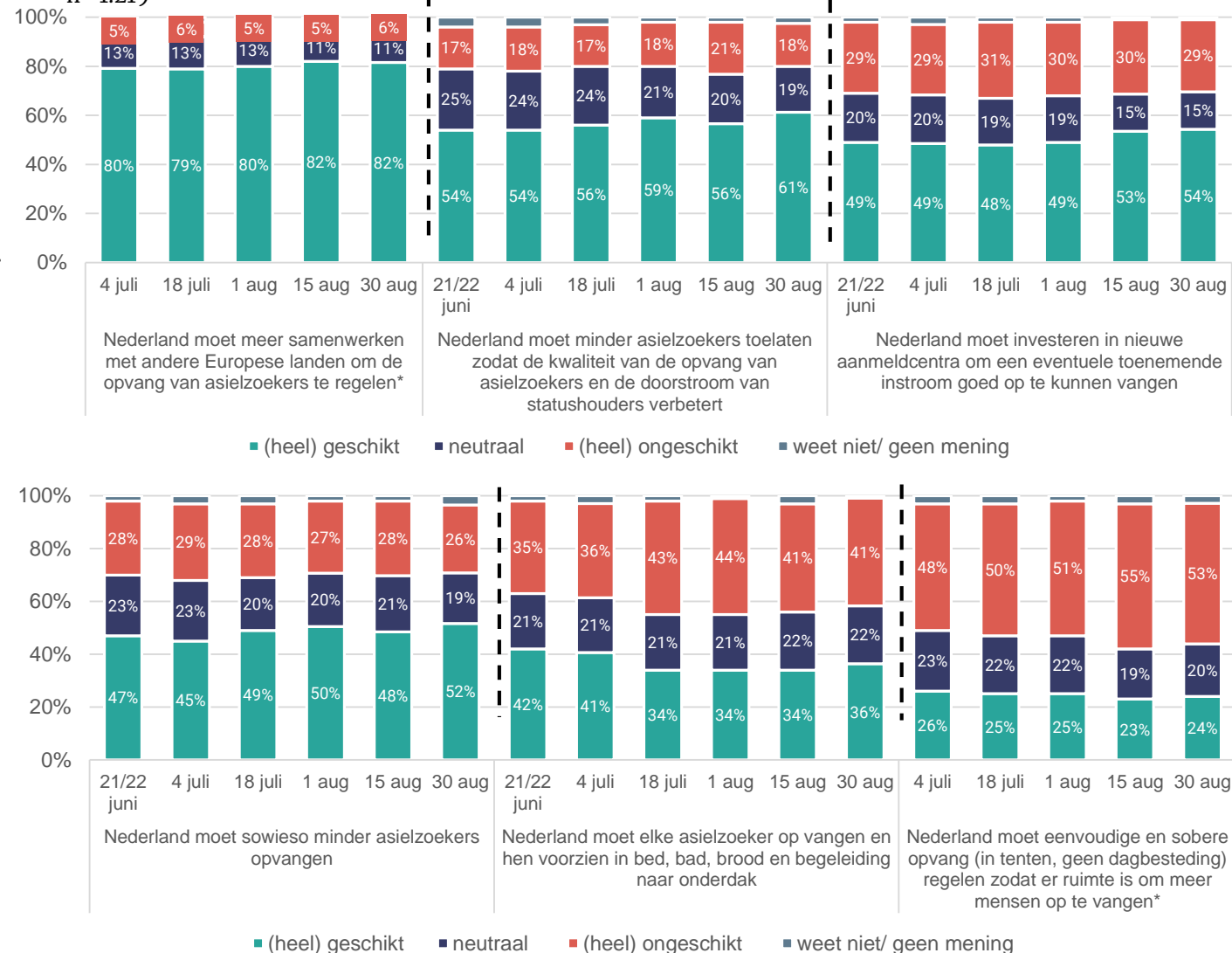
Net als tijdens de vier voorgaande metingen vinden acht op de tien inwoners dat Nederland meer moet samenwerken met andere Europese landen. Daarnaast vinden zes op de tien het (heel) geschikt als Nederland minder asielzoekers toelaat, zodat de kwaliteit van de opvang van asielzoekers en de doorstroom van statushouders verbetert. Dit is hoger dan de voorgaande metingen. Het aandeel dat vindt dat Nederland moet investeren in nieuwe aanmeldcentra is – net als in de meting van 15 augustus – hoger dan in de eerste vier metingen.

Volgens de helft van de inwoners moet Nederland sowieso minder asielzoekers opvangen. Dit is gelijk gebleven sinds de meting van 18 juli. Het aandeel inwoners dat vindt dat Nederland elke asielzoeker op moet vangen en hen moet voorzien in bed, bad, brood en begeleiding naar onderdak (36%), is ook stabiel gebleven sinds de meting van 18 juli (34%), maar lager dan in de metingen van 21/22 juni en 4 juli (resp. 42 en 41%). Sobere en eenvoudige opvang regelen, zodat Nederland meer mensen op kan vangen, is nog steeds volgens de helft niet geschikt als maatregel (53%). Dit aandeel is gegroeid sinds de meting van 4 juli (48%).

Een derde van de inwoners van het oosten vindt het (helemaal) ongeschikt dat Nederland sowieso minder asielzoekers op moet vangen, dit vinden ze vaker dan inwoners van het zuiden (19%).

Een kwart van de inwoners van het westen en het zuiden en 29 procent van de inwoners van het oosten vindt het (heel) geschikt dat Nederland eenvoudige en sobere opvang moet regelen. Dit aandeel is hoger dan het aandeel in de drie grote steden (12%).

Figuur 7. Er zijn verschillende manieren waarop de overheid om kan gaan met de opvang van asielzoekers. Kunt u bij de volgende stellingen aangeven hoe geschikt of ongeschikt u dit vindt? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.219

*deze maatregelen zijn voor het eerst voorgelegd tijdens de meting van 4 juli

Zijn er volgens Nederlanders nog andere manieren hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden?

Nederlanders konden zelf door middel van een open vraag aangeven of zij nog andere manieren zien hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden. Hieronder staat een uitsnede van reacties weergegeven die – in verschillende bewoordingen – vaker worden genoemd.

“Aan de poort veel selectiever zijn en direct ‘gelukszoekers’ uitzetten zodat er ruimte is voor asielzoekers die daadwerkelijk asiel nodig hebben.”

“Aanvragen sneller (en strenger) beoordelen en afgewezenen meteen terugsturen.”

“Alleen gezinnen toelaten.”

“Naar mijn mening moeten we een voorbeeld nemen aan het Deens model (d.w.z. asielprocedure vindt plaats buiten Europa, asielzoekers worden sneller teruggestuurd als het land van herkomst veilig is). Op deze manier ontmoedig je de toestroom van nieuwe asielzoekers binnen de bestaande verdragen.”

“Educatie bij de landen zelf waar vluchtelingen vandaan komen dat het niet gelijk een beter leven wordt in Europa of andere welvarende landen. Het moet duidelijk zijn dat ze weten dat het overall ‘slecht’ geregeld is.”

“Gebruik maken van (leegstaande) in goede staat verkerende gebouwen.”

“Meer projecten zoals in Amsterdam waarbij studenten en statushouders samenwonen. Goed voor de integratie en daardoor is er een snellere doorstroom bij de AZC’s.”

“Asielzoekers beter verdelen over Europa. Direct zorgen voor onderwijs. Burgers uit de omgeving betrekken bij de opvang door middel van maatschappelijke stage.”

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl